Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 43 (529). Неділя, дня 27. жовтня 1929. Рік XI.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ

За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має для шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошенне 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ГОЛОВНЕ ГАСЛО.

„Зміцнити польський елемент над Сяном“ — таке є те головне гасло, що його в останніх часах зі спеціяльним натиском підчеркують польські ґазети. Які дороги намічує польська преса для цього, щоби дійти до здійснення того головного гасла? „Як найбільшою опікою і підтримкою всеї опінії треба окружити заслужені польські орґанізації на окраїнах (кресах), що довгими роками успішно помножували польскість на тих землях, треба працювати над скупченням польського загалу, окружити його моральною опікою, допомогти йому матеріяльно, заохотити до активности, зміцнити його чисельно **і без огляду на те, яким хто програмам поклоняється — памятати про це головне гасло“** — така є відповідь польських ґазет на вищезгадане питання.

Нічого нового не сказано. Таку ціль і таке завдання ставили перед собою польські шовіністи весь час і в тій чи іншій формі це завдання намагалися і намагаються вони всіми засобами переводити в життя. Здавалобся, що для цього не треба спеціяльного якогось підбатожування ґазет. Справа в тому, що видвигання цього гасла тепер має на меті — відвернути увагу польської суспільности від внутрішних спорів та межиусобиць, а звернути її в бік боротьби з непольськими народами. Польська преса хоче таким чином обгрунтувати в збірній польській свідомости думку, що причиною всього зла, яке існує в теперішній Польщі, є ніхто інший а власне непольські народи і тому треба всю силу звернути проти них, а не витрачувати її на внутрішну боротьбу в межах самої польської суспільности. Аби цю свідомість впоїти в своїх земляків, польські ґазети стали поміщувати дописи Поляків з ріжних сторін наших земель, а ті дописи — це один „крик розпуки“ польських осадників та поміщиків, яких маєтки нібито з року на рік меншають і корчаться, а всю землю, яка була раньше в руках польських поміщиків, викуплюють нібито наші селяни.

Хоч воно так і повинно бути, але так не є і про це знають добре ці самі ґазети, які підіймають галас і „крик розпуки“. Не дивлячись на це, нема дня, в якому не плакавби якийсь „кресовий“ обиватель, що мовляв „ми погасаємо“, що „руський нарід, бачучи, що в його дутку грається все і скрізь, що твориться для нього якусь Україну, починає виступати просто войовничо і заборчо“, що „східна Малопольща є вже тереном безнастанної револьти з боку української меншости, а Волинь теж ним стане, коли дальше вестиметься там політику виселювання польскости...“ що „українські посли і непосли накликують на вічах і зібраннях до отвертого бунту проти Польщі“, що „польські школи будовані за крівавий гріш польського населення, удержавнюється, щоби після того віддати їх в руки Українців“... і т.д. і т.д.

Ми навели тих кілька цитатів з множества їм подібних, що ними повні в останніх часах польські ґазети, на те, щоби звернути увагу, в який спосіб уроблюється польську публичну опінію, щоб її змобілізувати для здійснення „головного гасла“. Стає ясним, що вся ота польска пресова акція має на меті підтягнути на фронт боротьби з непольськими елементом більші резерви і приступити до сильніщого ніж досі — наступу на нас. Вказують на це не лише голоси польської преси. Бо є в польській суспільности два табори людей, які мають дві ріжні тактики супроти нас. Одні ведуть наступ в супроводі великого гамору і крику, заявляючи нам явно і славно, що „ідемо на вас“ і хочемо вас знищити. Цей табор заявляє це нам щиро і отверто та не лишає у нас сумніву про своє вороже відношення до нас. Але є і друга ґрупа, яка підступно, присипляючи нашу національну-політичну чуйність, потихо і без гамору розкладає наш національний орґанізм на наших тилах і в той спосіб пособляє і створює догідні умовини для фронтового наступу першої ґрупи. Наслідки такої гри вже сьогодня дадуться зауважити „голим оком“ спеціяльно на Волині, де така політика робить з дня на день страшні спустошення і нищить нашу відпорну силу.

Приходить остаточний час, коли нам треба призадуматись над способами оборони. І колиб ціле наше громадянство було політично зрілим, то пізналоб, що нинішна хвиля накладає на кождого обовязок збільшити національну солідарність і протиставити її наступови польських шовіністів. Тодіб устали в нас міжпартійні сварки і особисті непорозуміння, а на їх місці розгоріласяби праця, оперта на взаїмнім довірю, скріпиласяби наша енерґія до оборонної акції.

Але це в нас поки-що неможливе. Останні вибори надто яркі докази дали на це. Для наших „лівих“ всяких відтінків більшим ворогом являється „український буржуй“ чи український „піп“ як національний противник.

Супроти цього завданням нинішної хвилі вирівнати всякі ріжниці бодай між творчими елементами нашого громадянства, які орієнтуються тільки на власні сили, для яких наступ з заходу чи сходу має таку саму вартість. Проковтнути бажають нас польські шовіністи — розложити і ослабити нас прагнуть московські большевики.

Оборонну акцію мусимо скріпляти, поширюванням освіти серед народу по вказівкам останнього Освітного Конґресу і поширюванням ідеї кооперації на всіх ділянках нашого економічного життя. В цім ділі найбільше успіхів може принести плянова акція нашого духовенства, яке, стрічаючись безпосередно з народом, має можність найбільше зробити для освіти і кооперації під прапором нашої Церкви, яка в найтяжчих хвилях нашого історичного життя — являлась заборолом нашої народности.

Освіта і економічне піддвигнення нашого народу — це головне наше гасло в нашій леґальній оборонній акції.

Ревізія чесько-мадярських границь.

(дискусійна стаття).

Після десятиліття істнування Чесько-словацької республики подано до відома світу устами президента Т. Масарика, що Чехословаччина не може видержати натиску з двох боків; з одного боку від Німців, з другого від Мадярів. Супроти того президент заявився готовим вести переговори про мирну ревізію границь, застерігаючи для Чехословакії відтинок над Дунаєм з Братиславою, область заселену Мадярами, як життєву конечність Чехословаччини. Сю уступку готова Чехословаччина окупити не лишень всіми теренами заселеними понад 50% Мадярів, але й відступленням иньших областей, де живуть „иньші національности“, зі застереженням на папері взаїмного доброго обустороннього поведення під обома державами.

Які то области думає президент Масарик жертвувати при ревізії, ми не знаємо; але звісно, що Мадяри голосили в своїх часописях, що ревізія Тріянонського договору зачнеться від Закарпатської України. Після предложення през. Масарика від Закарпатської України відпаде полуднева полоса від Чопу аж до Севлюша, замешкана Мадярами, вздовж котрої йде одинока залізниця з Праги до Ясеня. А що Чехи з розмислом не побудували за десять літ залізниці просто з Ужгороду до Густу через край заселений Українцями, то Закарпатська Україна, як відрізана від центра, втратить вартість для Чехословаччини. Тому можемо сподіватись, що вона як раз буде тою областю „з иньшими національностями“, за яку схоче Чехія окупити приналежність наддунайської смуги з Братиславою, хоч вона заселена Мадярами.

Що Чехія не буде дорожити Закарпатською Україною, висновуєм з політики Чехів в тій країні. Десятилітний режім на Закарпатській Україні довів нетільки до недовіря, але до ненависти „славянських братів“ з боку усего населення. Бо Чехи нетільки не ввели в життя застереженої договором автономії, але кинули кість незгоди між громадянство православєм та „язиковим вопросом“ і розбили його на атоми ворожих собі партій в імя девізи: Дай Боже вам побиться, а мені поживиться!“ Тимчасом Чехи насадили в цілій країні галапасну бюрократію, обставили села ненажерливою жандармерією, забрали найкращі землі для чеських кольоністів; виснажили населення податками і процесами, підпираючи жидівські способи викорінювання селян з часів мадярських за те, що підпирають чехізацію. З культурного боку завели через москалізацію - чехізацію всіх урядів, а в школах здавили репресіями народний напрям, довели шкільництво до хаосу-воляпіку. А під економічним оглядом ограбили Чехи з усіх богацтв рабівничою господаркою цілу країну, спроваджуючи до всіх робіт Чехів, так що населенню полишили тільки пости і царство небесне по смерти, бо все земне проголосили „штатним“ то є державним, себто власністю Чехів. Недаром народ зложив пословицю про зміну Мадярів Чехами: „Поки було кезі чоконьон був хліб і під столом; а як настала „ма уцта“ не є й вівсяника на уста!..“

Так то населення уважає мадярські часи „раєм“ супроти того чеського панування, через те Чехословаччина не може удержати сю країну під боком Мадярщини і вона предложить радо Підкарпатську Русь в заміну за Братиславу з округом Мадярщині. Але що Закарпатська Україна прилучилася до Чехословаччини добровільно, то вона має право бути підметом в тих переговорах і виявити свою волю, а не стати тільки предметом заміни за миску сочевиці в чеський шпіхлір.

Колиб Чехословаччина примушена домаганнями Мадярів годилась на відступлення Закарпатської України, то населення мусить забрати слово і заявити свою думку не тільки застерігаючи собі автономію в новій державі, але станути перед альтернативою: *Мадярщина* чи *Галичина?*!

Знаючи суспільні настрої з десятилітного побуту на Закарпаттю, я признаю, що старша ґенерація інтеліґенції схильна заявитися за прилученням до Мадярщини, але інтеліґентська молодіж з більшістю селянського населення заявиться в інтересі національної єдности за прилученням до Галичини зі застереженням автономії та прилучення цілої области замешканої Українцями аж до Попраду, яка входить в склад Словаччини. Переїзджаючи сюди, я одержав повновласть заявити сю думку від молодої інтеліґенції, яка вийшла з народу і живе серед народу.

Друга справа, як до сеї думки віднесеться Польща з огляду на свої заграничні звязки і зобовязання. Але в літі с. р. довелось мені читати вістку з польських часописів, що в випадку ревізії тріянонського миру Мадярщина дістане тільки дійсні етноґрафічні границі на Підкарпатській Руси, а Польща скаже слово заінтересована в справі иньших областей, заселених Українцями. Закарпатська Україна завдяки 5—6 полученням залізничих ліній становить браму до Середньої Европи, а через своє положення є ключем між сходом а заходом Европи. Вона богата лісами, джерелами мінеральними, винницями, богацтвами земних скарбів, з яких окрім соли найдено порцеляну, мармор, вугілля і др.; може служити літом завдяки свому підсонню, краєвидам і мінеральним джерелам за Швайцарію. Може наш інтерес заховання сеї землі за нашим народом перед Мадярами буде сим разом однозгідним з інтересами польської держави.

Др. Василь Пачовський.

Політична зрілість.

Дня 27. жовтня відбудуться вибори до чехословацького сойму. А до Чехословаччини належить також около 4 міліони Німців, так, що становлять третину цілого населення чехословацької держави. Тай богаті чехословацькі Німці, бо в їх руках є нетільки великі простори землі, але також всякого рода фабрики і торговля. Чехи ведуть з Німцями завзяту боротьбу, бажаючи їх чехізувати. Але Німці бороняться всіми силами проти винародовлення. Головним оружем в їх оборонній боротьбі — це солідарність всіх Німців, що опинились під чеським панованням. І от тепер при виборах утворили вони один фронт виборчий і одною лавою підуть до виборів. Чи великий землевласник, чи селянин на 2 — 3 морґах, чи фабрикант, чи робітник — всі вони разом ідуть до виборчої урни і голосують на одного кандидата. Так робить свідовий, богатий народ, коли бачить себе загроженим Чехами, в котрих руках є державна сила.

Мимоволі нагадуються нам наші вибори зперед півтора року. Що тоді в нас не діялось? Галицькі Українці розбились на кілька партій і поборювали себе взаїмно і через це стратили около — 30 — 40 мандатів! І за кого йшла боротьба? За ріжних Стефанових і Шекериків, або таких, які навіть дотепер на обізвались в соймі.

Потіхою в цім лиху бодай це, що вже наші селяне приходять до свідомости, як їх обріхували в часі виборів всякі киринники. Біда лише в тім, що отверезіння приходить запізно. Що-йно тепер пізнають, яку велику шкоду нанесли собі і народові через це, що йшли за киринниками, а навіть за шахраями. Бо от такий „посол“ Стефанів з Коломийщини довів до цього, що треба його було викинути з клюбу і він тепер зник і не знати, де тепер перебуває. Втік, бо понадував людей.

Нехай - же наука не йде в ліс. Можливо, що в нас за кілька місяців знову будуть вибори. Отже памятаймо, що роблять тепер в Чехословаччині богато від нас культурніщі і богатші Німці. Вони — кожде село — всі одним фронтом, під проводом свойого священика, ідуть до виборів і мусять побідити. Так і нам робити!

Бо треба знати, що всякі дурисвіти, що говорять про „українських буржуїв“, це звичайні обманці, котрі йдуть на село людей дурити.

Отже, коли не будемо цих обманців слухати, тоді щойно покажемось людьми — зрілими політично, як це роблять Німці на Чехочловаччині. На селі найбільше свідомим є священик. За ним треба йти і слухати його порад і вказівок.

НА ПЕРЕДОДНІ ПРОВАЛУ.

Множаться знаки на небі і на землі, їх щораз більше, а вони говорять і кажуть думати про те, що большевицький державний віз застряг серед широкої дороги в болоті, з якого його жадна сила вже не витягне. Населення С. С. С. Р. а передовсім селянство, яке большевики запрягли до свого воза, вже далі тягнути його не хоче і не може. І якби їх не батожили большевицькі візники, нічого з цього не вийде: Потягова сила ослабла. Голод знівечив сили фізичні, а нехлюйство духове, в якому любуються Москалі, а з окрема большевики, позбавило сил моральних. Кождий удар бича відчувається як безцільне дошкулююче знущання, підіймається масовий протест і бунт проти гнобителя.

Якіж це знаки, на підставі яких люде пророкують недалекий провал і упадок Росії під господаркою і управою большевиків?

Першим таким знаком є ця дивна війна з Китаєм. В суті річи большевики не мають сили вести війни не то з Китаєм, але не годні дати собі ради з корпусом так званих білих партизанів. Корпус цей є зложений з бувших царських військових та тих, що перебігли будьто з большевицької армії, будьто з сільського населення прикордонної полоси, що має можність втікти від большевиків, та пристати до так-званих білих. Проти того корпусу звертають большевики всі свої сили і ціла „війна“ з Китаєм, це властиво війна з білими партизанами. Вони воюють з большевиками не лише збройно, але також при помочі аґітації, яку ведуть в прикордонній полосі а навіть на далеких тилах большевицької армії. Аґітація ця доводить до цього, що як вже згадано серед большевицької армії шириться взастрашаючий спосіб дезерція. Цілі відділи большевицької армії переходять на сторону білих партизан. Ті знова, що ще не вспіли, чи не мали нагоди перейти, спочувають партизанам, а большевицьке командування боїться їх висилати на фронт проти партизан. Такі відомости подають ґазети американські, анґлійські, французькі, німецькі та інші. Вже на підставі цього одного прикладу, можна думати, що мусить бути зле, коли найсильніща підстава, на якій опирається вся большевицька влада, а саме — армія, зачинає хитатись, коли ця армія більше як непевна — розкладається.

Другий знак — це поворот большевиків до тих способів правління у внутрішній політиці, яких вони уживали на початках свойого панування. Так, як тоді, так і тепер — терор стає одиноким їхнім засобом, щоби утриматись при владі. Очевидна річ, що коли все заводить і все непевне, а навіть армія зражує, коли навіть пролетаріят фабричний бунтується і уладжує один штрайк по другім, коли робітник кричить: „далой комуністів“ — то ясно, що тоді можна попасти в розпуку і робити один промах за другим. Так воно й є. Пішли большевики село грабити і взяли зі собою цілу банду чекістів, що плюндрують село не гірше татар. Очевидна річ, що село так скоро хліба і своєї праці не віддає, як це собі думали большевики. Зачалась правдива війна села з большевиками. З одного і другого боку падуть жертви і то жертви великі. Чекісти мордують селян, але й селяне не лишаються довжниками. Самі большевицькі ґазети подають, що пересічно убивають селяне около 270 большевицьких комісарів в одному місяці. Такі відомости лякають большевиків і богато з них сьогодня намагається вплинути на зміну такої самовбійчої політики, домагаються злагіднення відношення до села з боку большевицької влади. Але Сталін на уступки йти не хоче. Він каже, що зробити сьогодня уступки селянам, це значить—

прискорити день селянського повстання проти большевиків. Тому лишається одно одиноке — терор і масові розстріли. Та це не уратує большевиків перед провалом.

Дописи.

Єзупіль, пов. Станиславів. Наше село понесло велику страту: ненадійно тамтого місяця помер наш парох о. Ярослав Шарко. Не довго він був у нас, але своєю працею і добротою серця зєднав собі ціле село. Він своїми порадами і безнастанною працею оживив наші товариства і колиб Господь дозволив йому прожити між нами кілька літ, то богато у нас змінилобся на краще. Особливо Покійник взяв собі до серця тверезість і в тім напрямі працював без впину. Тому кількох наших піяків ворогувало на него та кидало йому колоди під ноги. Та цих піяків ніхто з порядних ґаздів не слухав. Смерть перервала діяльність о. Шарка, котрому село з вдячности за працю уладило величавий похорон. Побажатиб, щоб ми дістали нового пароха, якийби пішов слідами о. Шарка і працював разом з нами над піднесенням села. — *Іван.*

Старява, пов. Мостиска. Наше село славне з розбишацтва і вже нераз писалось в ґазетах про убійства і крадіжи в нашім селі. Тепер маємо шайку, яка впрост загрожує майнови села. Крадуть і крадуть без впину, так що і поліція немічна чи неспосібна лад завести. Люди знають злодіїв, показують на них пальцями, ба й докази злодійства мають, але нічо вдіяти не можна. Прикро і це, що ніби то порядні парібки і господарі заходять собі з такими драбами. В иншім селі, де люди себе шанують, такого чоловіка, що є знаним розбишакою, ніде до хати не пустилиб, а у нас то ще гостять такого. Так то від голови риба смердить. Які батьки — такі і їх діти. — Будують у нас церкву і приходство. Робота іде пиняво, бо деякі господарі ворожо ставляться до цего діла. А так неповинно бути. Поляки кажуть, що „пізнати пана по холєвах“. Так пізнати і село, чи воно освічене, чи темне — по церкві, приходстві і школі. У нас довгі літа відправлялось богослуження в такій буді, що аж соромно писати. Що-йно минулого року завдяки парохови приступили люди до будови церкви і приходського дому. Обі будівлі підведено під дах і тяжко викінчити, бо останніми часами у нас нерозумні люди розпочали аґітацію проти будови. Так отже по селах довкруги ростуть як гриби по дощі косцюлки і плебанії, а в нас наші люди самі підтинають галузку, на якій сидять. Розпочали будову, а тепер ведуть аґітацію, щоб будову спинити. Час розум мати! Громада будує церков і приходство не для священика, але для себе. Може ці слова опамятають незрячих, що самі шкодять селови і не дають йому дійти до доброї слави. От подивімся хотьби на сусідне село Черневу. Там і церков і дім приходський, школа і читальняний дім, що аж мило глянути. А в Старяві — от що!

З Польщі і про Польщу.

В цілій Познанщині і Поморю йдуть масові труси та арешти Німців. Ґазети приносять відомости, що в місті Бидґощі, після довшого підглядання польської військової контррозвідки та поліції, переведено біля 40 трусів і виарештовано богато молодих і старших Німців, що мали належати до товариства, яке вело військові курси підготовання военного для осіб німецької національности. Такі самі ревізії та арештовання доконано в містах — Торуні, Познані, Тчеві, Равічу та інших. На чолі цеї орґанізації (тих курсів) мав стояти бувший німецький народній учитель Мільке. Мільке мав бути одночасно секретарем німецької канцелярії, що її заснували німецькі посли і сенатори з польського сойму. Труси, переведені в хатах, де жили члени згаданих орґанізацій, мали вказати на їх велику небезпеку для Польщі. Поліція мала довідатись, що 27 членів цих орґанізацій їздило потайки до Німеччини і там відбували таємні вишколи і вправлялися у військовому ділі. Після повороту з Німеччини, мали ті, що відбували там військові курси, вести подібні вправи з молодю німецької національности на Познанщині та Поморю. Підозрівають, що згаданий Мільке стояв в постійному звязку з одним з міністрів німецької держави і мав леґітимацію, на підставі якої користав зі знижки на німецьких залізницях і міг свобідно переходити німецький кордон. Переведено теж труси в канцелярії німецького соймового бюра та в приватному мешканні німецького посла на польський сойм — Ґрабого, та в мешканні шкільного радника— Хайдекля. Цього останнього, після трусу, арештовано. Докладніщих відомостей про це ще нема, бо поліція тримає в таємниці більшість імен арештованих. — Зближається засідання буджетової сесії сойму. Мимо заповідження ґазет, що сесія ця зачнеться щойно 3. листопада, ходять слухи, що сесія відбудеться таки в нормальному часі, себто при кінці цього місяця. Йдуть таємні засідання та наради поодиноких соймових клюбів. Йде потаємна мобілізація двох ворожих таборів. Обидві ворожі собі сторони здають собі справу о що ведеться гра і не пускаються на непевняка, але поробили і роблять заходи, аби перехилити побіду на свій бік. Одинка, щоби лишитись, на возі, а вороги її, щоби скинути одинку з воза. Супроти цього буджетова сесія зачнеться під знаком завзятої боротьби. Очевидна річ, що на сесії буджетовій будуть говорити не лише про буджет, але також ставитимуть внесення про заяву недовіря для уряду. Ходять слухи, що провідником ворожої до уряду ґрупи послів має бути бувший маршалок сойму — Ратай. П. П. С., що теж ставиться ворожо до теперішнього уряду, хоче проголосити загальний штрайк робітничий в часі засідання буджетової сесії, щоби в той спосіб морально скріпити ворожі до уряду соймові ґрупи. На всякий випадок будемо незадовго свідками вибухів того всього, що досі тліло і кисло під покришкою слів і взаїмних погроз. Мається враження, що скінчився час пустого говорення, а зачнеться час ділання. — Остання підвишка тарифи товарової на залізницях привела до подорожіння майже всіх товарів. Всі товарі або вже подорожіли, або в недовзі подорожіють, покликуючись на підвищені оплати на перевіз товару. Подорожів вже цукор, сіль, вуголь. Нафтові промисловці теж радять над підвижкою нафти. Напевно подорожіє скоро риж на який підвижка тарифи виносить 104 відсотків, родзинки та сливки на які тарифа підскочила на 70 відсотків. Уряд який говорить вічно про те, що хоче і старається злагіднити нужду та господарську скруту сам дає найліпший приклад, як ту нужду побільшити а господарство пхає просто в пропасть такими зарядженнями, як ось остання підвижка товарової тарифи.

Що чувати в світі?

Большевики. Троцький, що досі перебуває на вигнанню в Туреччині, намагався весь час впроситися на гостя до Німеччини то до Анґлії то знова до північних скандинавських держав. Заходи ці не повелися. Найбільше охоти мав Троцький перенестися на побут до Німеччини, але німецький уряд мимо цього що в ньому були деякі члени за приняттям Троцького в гостину, в більшости своїй спротивився. Так само не бажав собі ніхто інший мати Троцького у себе гостем. Мабуть і Туреччина дала до пізнання Троцькому, щоби він забирався з її гостинного дому, бо оце Троцький написав листа до Сталіна, який був тим саме, що викинув Троцького зі „соціялістичного раю“, щоби Сталін згодився на поворот його до цього „раю“. Обіцює Троцький в листі, що покається і вирікається всіх своїх поглядів, що були причиною ворожого відношення Сталіна до Троцького. Невідомо ще чи, Сталін згодиться приняти назад Троцького, а як що згодиться, то які умови поставить Троцькому. — Справа Бєсєдовского ще скоро не втихне. Двері хати Бєсєдовського не замикаються. Все приходять представники ріжних ґазет і просять Бєсєдовского на розмову. Дають йому ріжні питання, а він відповідає. Зайшов до нього теж один Українець що живе в Парижі. Те що йому сказав Бєсєдовский помістив він в ґазеті „Тризуб“. Там між іншим читаємо: „Я ніби то був представником України в большевицькому посольстві у Франції, але ніякої діяльности звязаної з тим представництвом мені не довелося розвинути, бо жадних окремих справ це представництво не має права вести і взагалі існує лише на папері. Так само я діставав повновласти і висилав звіти лише від Москви і до Москви. Ніякої, очевидно, самостійної української республики в межах С.С.С.Р. нема. Україна є окупована червоними большевицькими військами і цеї правди не можуть прислонити ніякі балачки про самостійність України, що їх большевики пускають в світ. Большевицька влада має мало симпатиків серед населення, а вже найменше тих симпатиків мають большевики на Україні. Становище большевиків є взагалі дуже скрутне. Майже на всіх кордонах загрожує большевикам військова небезпека. На Україні положення большевиків є особливо погане з огляду на те, що до великого незадоволення селян долучилось обурення інтеліґенції в звязку з припиненням такзваної українізації. Здається, що вистарчить кинути лише іскру, щоби розгорівся пожар, щоби протибольшевицькі сили стали проти своїх ворогів большевиків. — Ще не скінчилася одна історія з Бєсядовським, як большевики на другому кінці світа в Японії дістали нового прочуханця. Було це так: Ще десь в 1920 році зложив царський ґенерал Колчак великі гроші в японському банку в Токіо. Большевики довго заходились, щоби Японці повернули їм ці гроші. Нарешті ніби добились того, чого хотіли, бо японський уряд дав розпорядження видати згадані гроші большевицькому торговельному представникові Трояновському. Пішов тоді Трояновський до того банку, де лежали згадані гроші, щоби їх відобрати. І тут трафилось диво. Показалося, що гроші ці забрав на дві години перед приходом Трояновського, представник московської армії, що власне тепер бється в Манджурії і на Сибірі з большевиками. Очевидна річ, що це не могло статися без порозуміння і згоди японських урядових чинників. Видко, що Японці воліли ці гроші віддати ворогам большевиків, замість їм самим. З цього приводу уряд большевицький вислав гострі протестуючі письма до японського уряду. От буде ще одна нагода Японцям добре посміятись з большевиків.

Німеччина. Одно з останніх засідань пруського сойму мало незвичайно бурхливий характер. Притокою до бурі дало зголошене націоналістами внесення про заяву недовіря пруському урядові. Пруський уряд останніми часами розвязав кілька націоналістичних орґанізацій, званих „Штельгельм“ в Надренщині, з цеї причини, що „Штельгельм“ в тих околицях був цілковито на військовий лад зорґанізованою орґанізацією і навіть робив реґулярно військові вправи. Опріч цього німецькі націоналісти домагалися, щоби пруський сойм поробив заходи перед центральним урядом в справі неприняття Німеччиною пляну Юнґа. Коли пруський премієр, Бравн, і міністр. внутр. справ Прусії стали в своїх промовах противитися внесенням німецьких націоналістів, піднялася така скажена буря, що сойм з цього приводу мусів перервати своє засідання. — Взагалі в

Гарне з корисним

ЛУЧАТЬ В СОБІ

ЧОБІТКИ
СНІГІВЦІ
КАЛЬОШІ
„PEPEGE“

МАРКО МАРКІВ.

ХОДЯЧІ ТРУПИ.

Отсих кілька стрічок посвячую тій, котру найбільше люблю, про котру вічно мрію, до якої без упину зітхаю. Тирса шелестом про неї пісню співає і піснею манить до неї всіх нас. — Та нею не є ніякотра з вас.

(Дальше).

Сідаєм.

— Добродію, — зачинає він — що то тепер на цім світі робиться, то аж страх.

— Ну, щож таке?

— Молодіж дуже зіпсута, та коби лиш молодіж, а то ще й старі дуріють. От гляньте на дівчата, що йдуть базаром, де хто вигадав таку моду коротку; а як тепер молодіж танцює, що аж гидко дивитись. Це так, якби зближався конець світа. До церкви молодіж не ходить, до школи не горнеться, книжки не читає, часописи не передплачує, а до всього що зле, то не треба її просити. Чи і у львівських сторонах так?

— Я коло Львова вже давно був. Та тоді, коли я там перебував, воно було зовсім добре. Думаю, що і тепер так остало.

— Гляньте, перед нами еврейські хати, та як в них і перед ними зображується життя евреїв.

Бачимо: там склепок, там сапожник, далі переплетник, а ще дальше столяр, а там склепок знов ітд. Написи над ними польські.

— Читаю: Іцик Зайонц, Мордко Соколовські, Рифка Костелиніцька, Станіслаф Ґензер, а далі задрібний друк і годі прочитати. Послідний Поляк, а решта жиди.

В одних сінях сидить старенький немічний жид та біблію читає; коло нього бавиться гурток малих еврейських хлопців і то в копаного мяча. Змагання, хто кому дасть ґоля. Як на діти, грають мудро. Час від часу мяч полетить аж нам під ноги. В цій хвилі я постановив обсервувати рух наших дітей.

Встаємо з лавки і йдем дальше. Зайшли ми майже аж за місто. Наші діти пасуть на воловодах худобу, та на шнурочках і ланцюшках кози. А як заховуються скажу коротко: прозиваються, кидають камінням і курять.

Два противні світи.

Зближається моя година і я вертаю до самоходу. Мене підпроваджує мій старенький дядько, та по дорозі ставить мені питання:

— Чи це так на віки остане?

— Ні, бо нема нічого вічного, крім самого Бога, — відповідаю я.

— А як такий стан довго може тревати?

— Ніхто не вгадає, бо не знає. Той, що знає — то не каже. А хто хоч каже, то напевно не знає.

— Отже наступить зміна?

— Наступить певно.

— Що, або яка обставина викличе сю зміну?

— Лиш час, терпеливість, сильна віра в одного Бога і віра в одну велику, сильну, Соборну Україну. Треба сильно вірити, сталити волю, вчитись, працювати, щоб час, коли принесе зміну, — не застав вас ходячими трупами!

— Чи то правда, що Поляки на початках давали нам автономію?

— Щось для людського ока давали, але не виймали, (не показували).

— А чи є надія, що дадуть нам автономію і університет?

— Надія, надією. Надіявся дід на мід, цю приповідку знаєте, а автономію і університет, хотівши, треба собі здобути. Та перше всего треба уміти здобути. Тож учімся.

— До побачення.

— Всего найкращого.

Я знова сиджу в авті. Їдемо, говоримо і знов їмо. Їдемо поволи, бо дорога зла, а найгірше, що треба минати то качку, то корову. Їдемо поволи, але певно. Щасливо доїхали ми до села Колодно і в недалечкім дворі ґрафа Ґрохольського ночуєм. Він не присутний. Хто нас приймає, служба, завідателі, кревняки властителя, чи хто — не знаю.

Обтріпуємося з порохів, миємося, перекусуємо, а що пізно, то йдемо спати.

Я сплю вигідно в осібній кімнаті. Бачу тут на стіні висять три стародавні документи, що сягають польських часів ще з перед розбору. Всі три оригінали, кожний осібно в рамках за шклом. Два — це декрети номінаційні на становисько високого державного урядника в тодішній Польщі, а один — це членська леґітимація тоїж самої особи, до котрої відносяться згадані декрети, яко члена Великої Льожі в Парижі. Розуміється Льожі масонської. Зі зрозумілих взглядів не наводжу ні дат, ні назвиськ.

Спимо до пізного рана. Потім снідання, а по сніданню оглядаємо двір. Є що бачити. В самих комнатах богато цінних родинних та історичних польських памяток. Виходимо з палацу. В оборі є чудовогарні, меткі, та живого темпераменту коні, по расі „ляпіцанери“. Це дуже рідка і мало знана у нас раса. Бачу її другий раз. Перше бачив в маєтку Вепш, що належить до архикнязя Карла Стефана Габсбурґа, батька Вишиваного.

Коні ці такої величини як араби, лиш мають ще меншу голову, та дуже тонкі ноги. Масти — за молоду шпаковатої то в яблучка то в качільця, а в міру віку блідніють і в кінци по 15 роках кождий майже білий. Поволи майже не вміють ходити. Коли змушений іти кроком, то не йде, а танцює. Щоби навчити такого коня мірного кроку, треба замолоду запрягати його до плуга. Нині ціна чотиролітного „ляпіцанера“ буде около шість тисяч золотих, або 750 долярів. Можна легко їх і у нас ховати.

Пообзирали ми де що було.

Обід.

Перед обідом всі миються. В першій мірі руки. Дається чути голос, якби хтось бив поліном о бляшаний горщок. За хвильку чути це вдруге. Зараз по цім входить поважна пані до сальону, все звертається до неї, бо чути її коротке прохання з французька — прошу. Заміна кількох слів, найстарший з мущин підходить до неї, подає їй своє рамя, вона ще раз повторяє: прошу, і яко перша пара прямує до їдальні. Тут на разі не сідає, лиш стоячи вказує кожному гостеві де його місце і аж тоді сідає. Перед кожним повне накриття.

Коли всьо сіло на свої місця, тоді пані дому каже:

— То зачнем: Во імя Отця і Сина і святого Духа — амінь!

На пів тихо чути спільну молитву: „Отче наш“ і „Богородице Діво“.

— Во імя Отця і Сина і святого Духа — амінь! — кінчить господиня.

Так то є у Поляків. Хто їх знає блище, цей зі мною згодиться, що у них чим хто більший пан, чи вище вчений, — тим більше побожний. Хто сумнівається, то коли буде в Варшаві, хай вступить до катедри св. Івана, недалеко королівського замку. Там побачить, як люди в атласах, брилянтах і соболях моляться, клячать, поклони бють, сповідаються і св. причастіє принимають.

А ми — ми повинні з цього собі примір брати.

Минувся обід.

Одно замітне: не подали ніякого трунку, алькоголю. До малої чарки було налите домашне вино овочеве, до більшої квас з хліба, зовсім без алькоголю, в Західній Україні мало знаний. До шклянки давали мінеральну воду.

Обід кінчився чаєм, або чорною кавою, що хто бажав.

Підчас пообідової розмови показалось, що поміж присутними є також яко гість одна ґрафиня, властителька маєтку в келецьких сторонах, — поетка. Чемна, ввічлива, та скромна дуже. На велике прохання домашніх — відчитала зі свойого зшитка, з яким не розстається, написаний нею вірш. Зміст його високо-патріотичний.

Мої знакомі від давна знаються з цим двором. Їх тут всьо бавило. Я, мимо всякої гостинности, почував себе, як зазулене яйце.

Та прийшла хвиля, розпращались, сіли в самохід і помчали в напрямі Збаража.

Звідси зачинається та часть, яка була під австрійською займанщиною.

В Збаражі є історичний, тепер польський замок Вишневецьких. Зараз запримічуєте, що це більше жидівське місто, як яке інше. Українці тут благоденствують. Лишились в Збаражщині гарні спомини праці національної Яцка Остапчука, що колись послував у Відні. На короткий час перед війною він продав свій хутір в Капустинцях, та купив маєток на Закарпатській Україні в селі Горбок, повіт Гуменне, нині в межах Чехо-Словаччини.

Так-так. Чехи — це дуже справедливий нарід... Вони посіли лиш це, що їм слушно по правді належалося... Іменно: Чехи є лише в середині самої Чехії. На цілу Чехословаччину вони становлять лише 30 процент населення. В чеських горах мешкають чеські Німці. Ці Німці мусять належати до Чехів, бо чеські гори належали до них від поконвіку. А знов на Закарпатській Україні не було ніколи ані одного Чеха, а однак і вона мусить до Чехів належати тому, що від поконвіку до них не належала.

От-так виглядає справедливе самоозначення народів!

Заїхали ми в Тернопіль. Вїзджали ми через перехрестя вулиці Смиковецької з вулицею Міцкевича. Літ тому 25, як я тут був. Тоді була тут площа, на якій мала стати наша церква. Та ми бралися до цього діла видно так, як ходячі трупи, бо замість церкви — є величавий костел. Чому воно так сталось, богато мігби сказати нинішний парох Тернополя. Біля цього костела є площа, яку допоміг купити Екселєнція Митрополит, та зачуваю, що власти нинішні не позволяють там щонебудь будувати.

Ми стали самоходом коло помпи

ФУТРА мужеські і дамські
готові і на замовлення
найтреваліщі — найдешевші
з робітні **Якова Бернфельда**
Площа на Брамі 32.
Тел. 315. Тел. 315.

Вже вийшов з друку і продається
Ілюстрований Календар-Альманах **„Наш Прапор“**
Ціна: 2·80. на рік 1930.
Замовлення слати на адресу:
Видавнича Кооператива „Наш Край“ Перемишль, ул. Побереже Пілсудского 1
Крамницям і кооперативам опуст.

Німеччині тепер стає щораз горячіще. Зачалась саме плебісцитова акція німецьких націоналістів в справі пляну Юнґа і взагалі всіх договорів, що вяжуть Німеччині ноги і руки. Аґітація за плебісцитом і проти плебісциту — приймає дуже гострі форми. Націоналісти кидають наприклад гасло: „Теперішний уряд хоче продати Німців і зробити з них невільників наших ворогів. Плян Юнґа заведе Німців до Африки і зробить з нас білих Муринів ітд.“ Урядові знова круги кидають гасла: „Націоналісти хотять поставити покійного Штрезенана за тюремні ґрати. Не підписуйтесь під домаганнями націоналістів, бо заведете пок. Штреземана в тюрму ітд.“ — Уряд видав відозву, якою звертається до населення, а передовсім до державних урядовців, щоби відмовляли підписів під питання в справі переведення плебісциту. А саме на підставі 73 уступу німецької конституції загальне голосовання (плебісцит) має і може відбутися лише тоді, коли одна десята частина всіх виборців цього зажадає через підписання відповідної листи. Це значить, що німецькі націоналісти мусять зібрати три і пів міліонів підписів виборців. Ясно, що на це треба мати таку сильну орґанізацію і пресу, як її мають націоналісти, щоби могти мріяти про таке велике діло. Плебісцитова акція націоналістів, це великий бій преси, якою розпоряджають націоналісти, з державним адміністративним апаратом, яким розпоряджає уряд. Побачимо, хто кого переможе.

Анґлія. Вибрався був Мекдональд до Америки по чудотворне зілля миру і по таку масть, що зразу моглаб вилічити усі рани і болючі місця в анґлійській закордонній та внутрішній політиці, а тимчасом вертати доведеться майже голіруч. Те все, що сказав Мекдональд і Гувер світови про свої балачки в Вашинґтоні, є дуже далеке від тих надій і сподівань, що з ними вибирався Мекдональд в гості до Гувера. Анґлія передовсім хотіла, щоби Америка своїм впливом (грішми) забезпечила Анґлії панування і провід в Европі. Тимчасом Гувер сказав, що Америка не хоче зовсім мішатися до справ европейських. Те саме, що сказано відносно до Европи, сказав Гувер і у відношенню до інших частин світа. Анґлія, так як була досі сама, такою і лишиться, піддержки Америки не дістане. А за тою піддержкою власне їхав Мекдональд до Гувера. Все лишилося по старому так, як було. Поїздка Мекдональда до Америки нічого не змінила. Показалося лише, що Америка має час і їй не спішно, а Анґлії дуже спішиться, Анґлію пече, вона не має часу. — Здавалосьби, що кілька безсумнівних удач в закордонній політиці теперішного уряду Мекдональда, запевнить цьому урядові спокій та загальне задоволення серед анґлійської суспільности. Тимчасом у внутрішній політиці натрафляє уряд Мекдональда на далеко більші труднощі до поборення ніж в політиці закордонній. Ще так недавно, підчас зїзду професійних робітничих союзів, показалося, що робітничий уряд Мекдональда не тішиться спеціяльними і великими симпатіями анґлійського робітництва, а при голосованнях за піддержкою політики уряду заявилася лише половина відпоручників, так що „довіря“ для політики уряду було осягнено заледви кількома голосами більшости. Не прогомоніло ще враження від першого зїзду, як перед урядом стануло друге дуже тяжке питання, яке вимагає негайної розвязки, а яке розвязати дуже тяжко. Питанням цим є справа углекопів і взагалі цілого угольного виробництва в Анґлії. Представник углекопів Кук заявив, що на справі углекопів поломали собі зуби — уряд Льойд Жоржа та Болдуїна, а тепер черга на уряд Мекдональда. Невідомо, чи це, що не удалось розвязати та полагодити (в углекопській справі) Льойд Жоржеві і Болдуїнові, удасться Мекдональдові. Фактом є, що углекопи як робітники, хотять використати теперішне положення, що уряд є в руках робітничої партії, та саме тепер видвигають свою справу наново і ставлять її руба. Справа ця є взагалі незвичайно тяжка до розвязання, бо угольний промисл, це найважнійша галузь господарства Анґлії, а з другого боку, як це не дивно, від кількох років промисл цей не приносить зисків, а навпаки виказує постійні втрати. Побачимо, як з тим усім буде давати собі раду уряд Мекдональда.

Австрія. На одному з останних засідань ради міністрів розглядано проєкт зміни конституції в Австрії. Як відомо, за цю зміну конституції йшли весь час спори і бої поміж Гаймверою і Шуцбундом і це стало найважніщою справою австрійської внутрішної політики. На підставі цього проєкту, конституція мала би бути змінена в слідуючий спосіб: Дається право президентови держави розвязувати парлямент, іменувати та усувати міністрів, проголошувати стан облоги на внесення ради міністрів та видавати всякого рода наглі зарядженя. Вибір президента переводиться шляхом загального краєвого голосовання (плебісциту). Дальше на підставі проєкту нової конституції місто Відень має втратити право окремої автономічної области (краю). Відень має бути як і всі інші міста звичайною громадою. Досі було так, що Відень був не лише окремою громадою, але і окремим краєм, а начальник громади (бурмістр) був одночасно маршалком (президентом) краю. На підставі нового проєкту конституції всі краї мають мати свої соймики, а Відень його не матиме і підлягати буде прямо центральному урядові. Соціялісти та їхній „Шуцбунд“ грозять домашною війною, колиб уряд обстоював такий проєкт зміни конституції, що Відневи відбирає його дотеперішні автономні права. З другого боку „Гаймвера“ та міністер внутрішних справ Шумми погрожують знова соціялістам та соціялістичному Відневі, мовляв, як що ви не втихомиритесь, то ми вас рознесемо, що й сліду по вас не остане. Може й тим разом скінчиться на обосторонних погрозах.

ПОЗІР!
Пшеницю до затрутя на пільні миши — о найвисшій процентовій силі, так в більшій як і в найменшій скількости — за предложенням посвідки від начальника відносної громади принимає
Аптика під „Звіздою“
в Перемишли вул. Франц. 24

Збіжева біржа.

(Ціни в золотих за 100 кільоґрамів, в місци де збіже ваґонується).

Пшениця: —.—; Жито: 22.25—23; Ячмінь: —.—; Овес: —.—; Кукурудза: —.—; Горох 45-50; Горох пільний: 32—35; Солома: 4—5; Сіно прасоване: 7—8; Гречка: 25·75—26·75; Лен 66—68; Отруби житні: 13·75 — 14·25; Отруби пшеничні; 14·25—14·75; Каша гречана: —.—; Каша ячмінна 38—39; Пенцак: 36—37; Конюшина червона 37; Просо —.—: Мак синий: 125—135; Мак сивий; 90—100.

Новинки.

Наших передплатників, які спізнились з передплатою, просимо її негайно надіслати.

КОГУТ З 6-МЕТРОВИМ ХВОСТОМ. Японці є спеціялісти в вигодовуванню ріжних звірят і рослин. Потрафили вони вигодувати такі малесенькі звірятка, яких нема нігде інде, а наприклад, дуба так виховали, що він цілий вміщується в лушпині від горіха кокосового. Тепер намагаються Японці виховати такого когута, який мавби довгий хвіст на 6. метрів.

ОСА ЗАБИЛА ЧОЛОВІКА. В одному місті у Франконії напився власник винниці молодого вина з глиняного збанка. Невідомо яким способом дісталася до збанка оса, яку випив разом з вином згаданий власник винниці. Оса спинилася в горлі власника і так сильно його вжалила, що він годину пізніще помер в наслідок пухлини і одушення. Ніяка лікарська поміч не помогла.

ПРАБАБКА, ЩО МАЄ 47 ЛІТ. В Парижі живе кравчиня Бертонелльо, яка маючи 14 років вийшла заміж, а маючи 15 років зістала матірю. Дочка її вийшла заміж маючи 15 років і по році мала доньку, яка тепер має 17 років і є вже рік замужем. Її девятимісячна дитина є власне правнучкою згаданої кравчині Бертонелльо. Вона є наймолодшою зі знаних людям прабабок.

КРАДУТЬ ЯК КРУКИ. В бюрі фонду безробіття у Львові викрито величезні надужиття. Урядовці цього бюра: Свядковскі, Кісільовскі і Карафічева записували тим підприємствам, що в них було занятих більше працьовників, менші вкладки ніж вони повинні платити. Очевидно, що ту надвижку вони брали собі до кишені. В цей спосіб фонд безробіття втратив біля 10 тисяч зол.

КОЛИ БУДЕ СКЛИКАКИЙ СОЙМ? Останні ґазети повідомляють, що сойм буде скликаний щойно на 3. листопада на звичайну сесію буджетову.

ЛЮДИНА — СВИНЯ. В Варшаві виступає в одному парку пан Юрач, який заробляє гроші в той спосіб, що їсть на замовлення перед публикою щурі і миші. Товпи народу приглядаються до цього, а серед товпи є навіть діти. Поліція справді в останніх часах заборонила ці виступи і, як кажуть, має цей чоловік - свиня перенестися на „креси“. Може і нас ощасливить пан Юрач своїми продукціями?

ЗА ПАНСЬКУ СТЕРНЮ — СМЕРТЬ. В селі Монастирку, пов. Городенка в неділю, дня 18. серпня ц. р. вигнала Михайлина Гуцман рано свою худобу пасти. Корова переступила дорогу й зачала пастися на панській стерні. З двора вийшов власне Іван Майкут, писар з двора, з двома своїми товаришами та зачав забирати худобу. Жінка зачала проситися, кажучи, що на стерні вона дворові не зробила богато шкоди. На це не зважав Майкут, але вхопив Михайлину за сорочку й кинув нею до землі. В обороні жінки став чоловік. Тоді Майкут зовсім без потреби, бо йому ніхто життям не загрожував, витягнув револьвер і стрілив кілька разів до Гуцмана, вбиваючи його на місци. Ось так за панську стерню прийшло до вбивства.

ЗА ДЕКЛЯМАЦІЮ УРИВКУ „ГУЦУЛЬСЬКОГО КУРІНЯ“ ОЛ. БАБІЯ — СУДЯТЬ. Дня 10. X. продовжувався процес проти студ. Івана Кейвана з Карлова, пов. Снятин, обвинуваченого за злочин проти § 65, якого допустився, — деклямуючи на концерті уривок з „Гуцульського Куріня“ Ол. Бабія. Після прочитання акту про відібрання дебіту тому творові і після прочитання заборони, якою староство ґродське узнало згадану поему антипольською, промовляв прокуратор Ланевський. Він признав, що за 10 літ своєї участи в політичних процесах, не був сам особисто як поляк ніколи так обурений на вчинок обвинуваченого, як тепер, бо жаден інший політичний злочинець не відважився явно на концерті кидати зневагу на адресу Польщі. "Я був зломаний, пригноблений, розбитий, читаючи в акті обвинувачення уривки з „Гуцульського Куріня“, говорив прокуратор, закликаючи суддів до виміру якнайгостріщої кари. Розправа закінчилася так, що лава присяглих 4 голосами „так“, а 8 голосами „ні“ — звільнила Івана Кейвана і обвинувачений по 8 місяцях тюрми опинився на волі. — Боронив Др Марітчак зі Львова.

НА УКРАЇНІ ШАЛІЄ ТИФ. Число недужих на чорний тиф на Україні все збільшується. На Сталінщині занотовано в вересні 945 випадків, на Луганщині 620 випадків, на Артемівщині 840. В самому Харкові занедужало за один місяць 620 людей, в Одесі 365, в Київі 191, в Дніпропетровську 308. Може щойно зима зменшить число занедужань, бо большевикам не залежить на цьому, чи умре 100 чи 1000 громадян, аби комісарі були здорові....

НА КОНКУРСІ КОРОВ нормандської раси стверджено, що одна корова на протязі 48 годин дала — 44 і пів літри молока, а друга дала стільки молока, що з нього виробили — 3.73 кґ. масла.

НІВРОКУ СОБІ БИЧОК. В селі Крупи на Виленщині напав на полі бичок на селянина Диску і взявши його на роги підняв і кинув зі всіх сил на землю. Потім знова його підняв і волік через поле. Коли селяне увільнили Диска від бикової напасти, показалося, що у Диски є всі ребра поломані і зовсім згнетена грудна клітка.

КРАВ ГРОШІ ПОТІМ ЗАСТРІЛИВСЯ. Бурмістр міста Ґраєво, якого приловили на крадіжі громадських грошей, застрілився. З тої самої причини застрілився й комісар міста Дольни.

СКІЛЬКИ ВОЛОСЯ МАЄ ЧОЛОВІК НА ГОЛОВІ? Один учений статистик задав собі труду перечислити волося на головах ріжних людей з ріжними красками волося. Остаточно після перечислення він подав, що ясноволосі (бльондини) мають найбільше густе волося бо 140 тисяч, шатин 106 тисяч, чорноволосий (брунет) 102 тисячі а рудий 93.740. Хто не вірить, хай провірить.

В ВАРШАВІ ТИФ. В останньому тижні було в Варшаві 138 випадків черевного тифу, кілька випадків було смертельних. Попередного тижня захоріла менше більше така сама скількість людей.

ПАН ГАЄВИЙ ДОНБАЛЯ СТРІЛЯЄ. Минулого тижня найдено в лісі біля Тростянець, Луцького повіту трупа Олекси Гордійчука. Гордійчук мабуть ходив в ліс за дровами і там найшов смерть з руки пана Донбаля.

АПЕЛЬ до ГОСПОДИНЬ!

Зближаються довгі, нудні, зимові вечери, котрі проводите безчинно. Купуйте машину до роблення панчіх **„ROBUS“**, на котрій праця, не вимагаюча попередних фахових відомостей, заповнить Вам рівночасно найменше зол. 200—300 сталого місячного доходу, виповнить безчинні години, як також збільшить невистарчаючі доходи мужа або решти членів родини, зарадить матеріяльним клопотам, знайдете щастя і задоволення. На купно сего новочасного варстату домової праці потрібна готівка 340 зл. — решта на сплати Готовий товар, виконаний на тій машині скуповуємо і платимо за виріб та достарчаємо сирівця. Напишіть ще нині до фірми:
ТОВАРИСТВО ТОРГОВЕЛЬНЕ
I. Kalisz i Ska, Cieszyn, ul. Trzech Braci 6.
Сотки листів з подякою і похвалами.
Тисячі машин опродано в краю.
УВАГА: Просимо о кореспонденцію в польській мові

НАЙМОЛОДША, НАЙМЕНША, НАЙБОГАТША і т. д. ДЕРЖАВА — це ватиканско - папська держава. Що вона наймолодша, про це всі знають. Хоч вона і найменша, то найбогатша цінними памятниками мистецтва, архивами, музеями то що. Одночасно є це держава, що має найбільше ріжних народностей в своїх межах. На 518 мешканців живе там 389 Італійців, 133 Швайцарців (ґвардія папська), а далі йдуть Французи, Німці, Еспанці, Американці ітд.

АМЕРИКА БУДЕ МАТИ ЛЕТУНСЬКУ ПОЛІЦІЮ. Президент поліції в Нюйорку доручив летунові Чемберленові зорґанізовати курси і вишкіл поліції на літаках. Поліція ця має бути ужита для боротьби з бандитизмом і перемитництвом.

ЗОЛОТА ВАЛЮТА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ. Уряд чехословацький рішив ввести золоту валюту, на підставі котрої одна чеська корона буде мати вартість 44.58 міліґрамів чистого золота.

ЯК НА СЕЛІ ЛЮДЕЙ ЗДУРИЛИ? В селі Мечищові, бережансько повіту, вимантили безсовісні ошуканці Чорнобай, Гончарук та Борневич великі гроші у селян будьтоби на закупно 1400 морґів поля, яке потім мали поміж селян розпарцелювати. Коли вони це поле справді купили, то стали вирубувати ліс, що був варта 16 тисяч долярів і дерево продали, а поле стали продавати, але не тим селянам, від яких вони взяли гроші наперід. Втрати 82. селян — сягають кількох десятків тисяч долярів.

ТАКОЖ ПОСПІХ. В німецькому місті Гільмсдорф надано почтову карточку, яку заадресовано до Франкфурту для фірми Кравль і С-ка, ще в 1894 році 23 квітня. Почтівка ця зайшла до згаданої фірми щойно цього місяця. Значить йшла з одної місцевости до другої цілих 35 років.

НАСЕЛЕННЯ НІМЕЧЧИНИ ЗБІЛЬШИЛОСЬ О 15 ТИСЯЧ ДУШ. — З приводу опорожнення окупаційними військами Надренщини, показалося, що відходячі анґлійські війська лишили по собі 15 тисяч дітей, яких батьками є анґлійські жовніри. Суди анґлійські в Лондоні є засипані скаргами о аліменти.

ПОДОРОЖІННЯ СОЛИ І НАФТИ. Останніми часами пішли в гору ціни соли і нафти, які знову тягарем ляжуть на сільське населення, особливо ціни нафти, бо по селах і малих місточках люде не світять електрикою чи ґазом, але нафтою. Так отже ціни рільничих продуктів не підвисшуються, але за те ростуть ціни товарів, яких село потребує.

з бензиною, та повилазили з нього, щоб дещо випростувати свої кости, бо сидження і трясення підчас їзди дається відчувати. Властителі самоходу обоє пішли оглядати місто, а я шукаю нагоди, щоб кого спитати „яке це місто“, та дещо побалакати. І знаходжу. Побалакав. Та вірте, що по тім, що я про Тернопіль довідався, стали мені сльози в очах, я мало не зімлів зі страху перед масою ходячих трупів, які ставали мені рядами перед очима.

Були вибори до громадської ради міста Тернополя. Побіда наша була повна, якби не роздори між нами самими. Заїлі партійники гризлись як кертиці в паці. Гризлись — та навіть хвостиків з них не остало. Перейшли вибори, прийшов протест. Протест правосильний і ні вам ні нам. Де двох бється, то знаємо хто користає.

— Ну і що ви на це добродії? До чого добились своїм пльованням на святість, на наш Український Прапор?

Прапор, перед яким здіймає шапку сорок і пять міліонів Українців, одиниці зпоміж тернопільських демаґоґів — оплювали його.

Дослівно оплювали його своєю гнилою слиною зі свойого бридкого рота.

Ви нікчемні, що так робили, ви гірш остатньої сволочі, ви певно не Українці, ви — гірш Монголів! А як Українці — то хиба лиш божевільні, а як божевільні, то вам не до політики і не до національного провідництва!

— Добродію др. Ладика з Демаморич, правда, що згодитесь з моєю критикою, хотяй ви посол, — чи знаходите тут яке оправдання? Ні, сто разів ні.

Довго - довго треба нам ще до школи ходити.

Прийшла моя година. Сідаю в самохід і їдем. На душі тяжить мені тернопільсько-демаморичівський камінь і я жалую, що не мож було Тернополя минути без затримуваннях, та не булоб тепер так тяжко.

Їдемо і минаємо село за селом, місто за містом. По містах добираємно бензини і води.

Вже з самоходу не маю охоти вилазити, та питати, „що то за село чи місто“, бо попікся я на Тернополі.

Де лиш не запитаєте, де лиш не глянете, — всюди є болячки і то лиш задля наших власних промахів, — промахів ходячих трупів.

Переважно блудить молоде покоління. Всьо, що зле — всякає в нього, як в губку, а що добре, відбивається, як горох від стіни.

Над цим мусимо всі призадуматись, щоб знайти спосіб на кращу дорогу.

Я для тих, котрих зву тут ходячими трупами, скажу одно:

— Хто не хоче слухати церкви, родичів чи старших — то напевно прийдеться йому слухати псячої скіри, або чужого батога.

Тут вибір легкий.

Поволи доїхали ми до лівого берега Дністра. Десь так на половині між Галичем а Заліщиками.

Віїзджаєм в пором. Двох перевізників береться за керми і ми за пів години на правім березі Дністра.

Виїзджаючи з порому — щось сталося самоходові; їдем через Семаківці і ледви дотяглись до міста Городенки.

Стали ми тут в день Зелених Свят, о годині семій рано.

Шофер розбирає мотор, бо ствердив, що є ушкоджена мала, але важна якась рурка.

Це забирає більше як пів дня часу і я рад не рад придивляюсь містові.

Положення міста гарне, тому, що спадисте, коли впаде дощ, то сполікує усі бруди, які спливають до потічка, що зветься Ямгорів і впадає в селі Городниці до Дністра.

Зараз понище маленької дельти Ямгорова — є границя Румунії, за якою стогне під заборолом наша зелена Буковина.

Так, стогне — аж сюди чути! Там нігде нашої школи, навіть там, де є сто процент Українців, там, де ані одного румуна нема, там лиш румунська школа. А нашу свободу слова, Біг ма. О, тут справді доборолись ми до самого краю. І тут видно точно правду і справедливість самовизначення народів. — Дай Бог добре, та не довго ждати!

Та оставляю сю сумну історію. Шукаю чогось веселіщого.

Обсервую Городенку:

(Дальше буде).

ЛІКАР
Др. Роман Несторович
ординує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II (площа на Брамі). Власна хемічна і мікроскопічна лябораторія Кварцева лямпа.

Др. Михайло Коє
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

ПЕРЕЖИВ 23 ЖІНКИ. — Пекінський університет заінтересувався Хінцем, Лі-Чінґ-Уном. Йому недавно скінчилося 252 роки. Він пережив 23 жінки, а оноді оженився з 60-літною жінкою. Він ще здоровий і сильний, лише волосся і борода посивіли. Своє довге життя завдячує траві, яку він їсть. Хінські учені надіються відкрити тайну довгого життя.

НОВА НЕГУГА В АМЕРИЦІ. — В одному зі шпиталів в Льос Анжельос лікують лікарі хорого, що занедужав на незнану досі недугу. На протязі кількох місяців змалів і скорчився на 40 центиметрів. Цікаво, що це скорчення є безболісне.

ФАЛШИВО ВАЖАЛИ ТОВАР. Уряд мір і ваг у Львові сконфіскував в останніх днях біля 100 ріжних ваг по склепах і страґанах. Деякі ваги виказували ріжниці по 23 і більше декаґрамів на одному кільоґрамі, а більше як 90 ваг показували ріжниці від 1 до 9 декаґрамів. На загал в останніх тижнях викрито біля 400 неправильних і умисно сфалшованих ваг.

ЛИСТИ БЕЗ МАРОК ВЕРТАТИМУТЬ ДО ТИХ, ЩО ЇХ ВИСИЛАЮТЬ. Міністерство почти і телеґрафів має видати почтовим урядам наказ, щоби листи, на яких не буде марки почтової, звертати тим, що їх надають. Доручувані після адреси будуть лише листи, що мають повну оплату, або такі, на яких бракує лише частина належної оплати.

СМІЛИВИЙ ПАСТУШОК. — 12-літний пастушок, який пас стадо худоби біля Йоганнесбурґа в Африці, зауважав, що до стада зближається лев. Хлопчина стрілив до льва з лука, а коли лев, ранений стрілою в живіт, кинувся на хлопця — він напняв лук другий раз і другою стрілою поцілив льва в око, убиваючи його в цей спосіб.

ВИЇЗД МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО. У вівторок вечером виїхав до Риму митрополит Шептитицький. На залізничому двірці пращали митрополита численні церковні круги та світські громадяне. В Римі відбудеться від 18 ц. м. зїзд всіх уніятських епископів (з Галичини, Америки, Канади, Підкарпадської України, і Югославії). Над чим радитиме зїзд нам невідомо. Рівнож відбудеться в тому часі висвячення в епископи о. Бучка, іменованого львівським епископом суфраґаном.

МАЛЬВЕРЗАЦІЇ В „ЦЕНТРОСОЮЗІ". В Господ. Кооперативнім часопису (Г. К. Ч.) стрічаємо комунікат Дирекції Ревіз. Союза про мальверзації в Центросоюзі (про що перед кількома днями писали польські ґазети). Комунікат звучить: Контрольна Комісія, „Центросоюзу„ повідомила Ревізійний Союз Українських Кооператив, що на вимогу Дирекції "Центросоюзу„ перевела контролю діловодства і сконстатувала зловживання з боку Цісика і Вонсуля на суму 32.000 зол. Ціла шкода покрита виннними, а їх негайно видалено зі служби. Ревізійний Союз Українських Кооператив по одержанню цих відомостей поручив інспекторові Р. С. У. К. перевести в "Центросоюзі" ревізію. Покищо здержуємось від висловлювання сумних рефлексій, які насуваються при цій нагоді, але застерігаємо собі право заняти в цій справі становище пізнійше.

ТАКИХ ЗАПОРІЖЦІВ ЩЕ НЕ БУЛО. Московський большевицький уряд рішив утворити в Запоріжській окрузі, новий жидівській район. В цей округ мають большевики спровадити з цілого світа стільки жидів, щоби вони творили там більшість, а саме 71 відсотків. Ладне це буде жидівське Запороже.

ТАКИХ УЧИТЕЛІВ ТРЕБА ГНАТИ В ДУБИНУ. В Перемишлянській ґімназії, катихет цеї ґімназії ксьондз Космідер поставив домагання усунути українську мову з научної програми, бо як сказав "мови цеї нікому не потрібно, хиба лише щоб з пастухами порозумітися„. І такі учителі вчать і виховують молодь.

„Р 101". Два роки потребували анґлійці, щоби збудувати новий воздушний корабель „Р- 101". Вони покладали на него дуже великі надії. головно що до звязку з Австралією, Тимчасом принесли перші пробні лети велике розчарування. Замість 70 миль на годину летить корабель лишень зі скорістю 60 миль. Рівнож не може він взяти на палубу 100 пасажерів, як вираховано було, лишень 60.

В ОБОРОНІ ПОКРИВДЖЕНИХ. В неділю, 13. жовтня ц. р. відбулося в салі „Сокола" у Львові велике віче і звільнених урядовців, на яке прибули також службовики з провінції. За один уступ реферату посла Целевича поліція розвязала віче опорожнила салю, не оглядаючися на домагання послів' що вони звичайне віче перемінють на посольське справоздавче. На інтервенцію посла д-ра Біляка староста Кльоц дав дозвіл на відбуття посольського справоздавчого віча, але воно вже не відбулося з огляду на це, що поліція розігнала людей з салі. В найблищому часі посли Біляк і Целевич видадуть окрему відозву в справі покривджених, в якій зясують, що вони мають під теперішню хвилю робити.

НОВИЙ СПІР О „МУР ПЛАЧУ". З Єрусалиму повідомляють, що представник арабського щепу, Муфті, вислав до уряду протест проти будовання жидівських вівтарів при „мурі плачу" з нагоди жид. нового року. З цього приводу заноситься на нову кріваву історію в Палестині.

РАБУНКОВИЙ НАПАД. В Гуті Любицькій, пов. Рава Руська намагались невідомі справники дістатися на стрих Саварової. Коли вона почула шелест під хатою і вийшла поглянути хто це скрадається до її хати, один з напасників, зранив Саварову, після чого зник в пітьмі ночі.

ЕКЕНЕР КОЛИСЬ ВИСМІВАВ ЦЕПЕЛІНА. Доктор Екенер оповідає, що він не відразу повірив, що можна літати машиною лекшою від повітря. Коли він перший раз побачив цепеліна, не міг здержитися від сміху і навіть описав його насмішливо в місцевих ґазетах. Ґраф Цепелін, будівничий великого повітроплава, звернув увагу на сміхотворця, аапросив його полетіти ним і помало зробив Екенера славним на цілий світ авіятором.

В СОЙМОВОМУ ГОТЕЛЮ — ШКАРЛЯТИНА. — В соймовому готелю, де мешкають і заїздять посли, трафився оце вже другий випадок на протязі кількох останніх днів, занедужання на шкарлятину. Кажуть, що цю шкарлятину привезли зі собою посли.

1. ЛИСТОПАД НА ЛИТВІ. — Польська ґазета „Слово Польське" подає відомість, що на Литві має бути 1. листопад святкований дуже урочисто. Перший листопад має бути очевидно днем протесту проти захоплення України, Польщею. „Український День" (так називають 1. листопад на Литві) має бути доказом солідарности і приязни Литви і України.

ХОТІВ НАДУТИ БОЛЬШЕВИКІВ. — До большевицького посольства в Варшаві зголосився Адольф Міровскі і запропонував визначному урядовцеві посольства свої услуги шпіона в Польщі на користь СССР. Показалося однак, що цим разом не удалося Міровскому надути большевиків. Він вже нераз таке робив, що брав гроші від них за те, що він нібито буде шпіонувати. Тим разом большевицький урядовець казав арештувати Міровского, якого знає поліція як знаного ошуканця.

СВЯТОКРАДСТВО. — До церкви в Бабяничах, повіту рогатинського, закралися невислідженi досі бандити і викрила зі шафи пушку, в якій було 200 зол., 20 долярів, 10 корон угорських і 600 корон австрійських.

ЛИШЕ 33 ВІДСОТКІВ НОВОБРАНЦІВ ПІДЕ В ЛИСТОПАДІ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ. — Ґазети повідомляють, що в листопаді ц. р. військова влада покличе до служби лише 33 відсотків тих новобранців, що зістали узнані за здібних до повнення військової служби. 67 відсотків будуть покликані щойно в квітні або травні.

КОЗАЦЬКІ КОЛЬОНІЇ В ЮГОСЛАВІЇ. — Югославянський уряд повідомив управу козаків - еміґрантів, що годиться відступити для них великі терени в південній Югославії, де козаки зможуть дістати значні наділи земельні. На тих землях козаки зможуть задержати свій власний устрій, а службу військову в югославянській армії будуть повнити так, як це було в бувшій царській армії.

ВУЛИЦЯ ШТРЕЗЕМАНА В БЕРЛІНІ. Громада Берліна рішила назвати дотеперішну вулицю Кеніґрецьку іменем недавно помершого міністра Штреземана. Рішення це має двояку ціль: Звеличати память покійного міністра і усунути памятку, що вяжеться з побідою Прусаків над Австрійцями в бою під Кеніґрецом. Щоб не дразнити Австрияків такою памяткою, рішили цю вулицю переіменувати.

ЦИГАН КАНДИДАТОМ НА ПОСЛА. — На Словаччині постановила партія був. посла Стрібного поставити цигана Йошку Пхик на чолове місце своєї лісти при виборах до чехословацького парляменту.

ЗНОВА ҐРАНАТ. — В Куровичах під Тернополем найшов 16 - лійний Василь Чорний ґранату на полі і так довго коло неї маніпулюзав, поки ра ната не вибухла і не рознесла його на дрібні куски.

ЖИДИ ХОТЯТЬ ОПРАВДАТИСЬ. Жидівський адвокат-правник Щвайдер з Америки приступив до орґанізації жидівського правничого товариства, яке провірилоб процес проти Ісуса Христа, та малоби ствердити, чи суд над Ісусом був справедливий, чи ні. Колиб показалося, що суд був несправедливий, то жиди на цілому світі малиби благати Бога, щоб їм простив цей великий гріх.

РІДКИЙ, А МИМО ЦЬОГО НЕМИЛИЙ ГІСТЬ. Тими днями проїздив з одної місцевости до другої у Франції цирк. По дорозі тягарове авто, на якому були клітки зі слонями, розбилося, клітки повилітали з нього та порозбивались, а слоні корнстаючи з тої оказії освободились і вибігли на поля. Оден із них забіг до поблизького села, зайшов під хату, вивалив двері трубою і станув посеред кімнати, в якій саме обідала ціла родина. Перелякані обідники кинулись втікати крізь вікна, а слонь зовсім не збентежився такою нечемністю господарів і став сам господарити в хаті. Зїв весь обід, а потім взялась його псота і став перевертати та ломити хатне знаряддя. Так господарив цілих дві годині, поки не прийшли цирковці і не забрали цього рідкого, а немилого гостя.

„ГАЙДАМАЦКА БЕЗЧЕЛЬНОСЦЬ" — так охрестив краківський „Ілюстрований Курер" патріотичний почин примірного уряду громадського в Козловій снятинського повіту, який з громадських грошей казав видати 3000 золотих на „Рідну Школу", а 2000 золотих на „Просвіту". Отже встеклий „Курерок" називає це гайдамацькою безчельністю.

ЗМЕНШЕННЯ ЗАПОТРЕБОВАННЯ НА ШТУЧНІ НАВОЗИ. В звязку з обезціненням збіжа і низькими цінами на нього, зменшилося також запотребовання на штучні навози. Селяне, що не можуть продати свойого збіжа, не мають грошей на закупи штучних навозів. Запотребовання на найбільше поширений рід штучних навозів „суперфосфат" зменшилося в порівнанню з минувшою осіню на 40000 тон.

КІНО „РЕДУТА" вул. Костюшки (Нар. Дім) найновіща програма від 23. X. ПРЕМЄРА ПОЛЬСЬКОГО ФІЛЬМУ „В польських лісах".

Надіслане.

Вже вийшов з друку „Служебник" видання Старопіґійського Інституту з апробатою Його Екселенції Митрополита Кир Андрія з дня 22 травня 1927 ч. 3035/х, зіставлений окремою комісією по грецьким і найдавнійшим словенським книгам під редакцією оо. Д-рів Діонисія Дорожинського і Спиридіона Кархута. Ціна оправленого примірника 12 дол. амер.

СТОМАТОЛЬОҐ - ДЕНТИСТ
Др. СТЕФАН ДМОХОВСЬКИЙ
Львів, Сикстуська 35.
Телефон 79-72.
ПРЕЦЕЗІЙНА ДЕНТИСТИЧНА ТЕХНІКА.
ПОРЦЕЛЯНОВІ КОРОНИ.
АПАРАТ РЕНТҐЕНА.

ПОДЯКА. Виділ Т-ва „Шкільна Поміч" в Сокалі, складає отсим горячу подяку Впр. і Всесв. О. Мітратови Др. Василеви Левицькому з Перемишля за щедрий дар в квоті 100 зл., присланих на закупно книжок до бурсацької бібліотеки. — Василь Елієв, голова; Гр. Гудима, секретар.

Оголошення. В місяці жовтні ц. р. вийдуть спомини ґенерала М. Омеляновича-Павленка „Українсько-польська війна". Спомини доповнені воєнними шкіцами, друковані на гарному папері та в розмірі 6. аркушів друку. — Замовлення слати на нижче подану адресу, при чому слід заподати точну адресу, кількість замовляючих примірників, як також чи гроші за замовлені примірники рівночасно висилаються, чи будуть заплачені на поштовому уряді при одержанню замовлення. Ціна примірника по попередній підписці в Европі 15. кч. Адреса для замовлень: ґен. Омелянович-Павленко, Praha III, Tříšče 12.

Обовязком кождого!
є пересвідчитись де можна найдешевше закупити зимові товари
Лише за 11 зл.
висилаємо: 1 великий мужеський светер (на найбільшого ростом чоловіка), 6 пар елеґантних грубих зимових шкарпиток, 1 ручник вафлевий, 3 батистові хустинки до носа і 1 краватка з шовкового рипсу (останної моди). Почтову оплату 2 зл. платить той хто купує. Без ризика: купуючий нічого не тратить, бо коли йому не подобається товар, приймаємо його з поворотом а гроші звертаємо або замінюємо на інший товар відносно до бажання. Згадані товари висилаємо за післяплатою, по одержанню листовного замовлення (платиться при відборі). Замовлення адресувати: Wyrób sweterów M. Szyffer, Lódź, ul. Brzezińska 5.
Увага: До кождої пачки доданий є купон на нагороду. Хто пришле 5 таких купонів, дістане як нагороду 1 віденський светер т. зв „pullower" безплатно.

НОВИЙ ВИНАХІД XX ВІКУ
Плаский годинник тільки зол. 5·89 зам. 25) висилаємо з причини нагромадження товару на листовне замовлення за післяплатою плаский, швайцарський годинник ґварант. 10 л. л. ґ. зл. 5·89, 2 шт. 11.50, 3 шт. 17.48, в ліп. ґат. 7.35 і 9.35. Фірми Urbana б. плаский 11.95, ліпш. ґат. 13.95, знаної марки A. Moser з довголітною ґваранцією зол. 18.80 і 21.95, годинники на руку мужеські і дамські 10.30 і 12.95, столові будильники 10.65, 2 шт. 20.30 фірми Junghaus 14·50. Бритви загр. зол. 5.75, 775, 9.75. Машинки до стриження волося з запасн. гребенями зол. 8.95, 10.95, 11.95. Ланцюшки амер. зол. 1.50, 2.50, 5.75. Без ризика! Коли не сподобається звертаємо гроші.
Hurtowns skład zegarków
E. JAKUBIŃSKI
WARSZAWA, Nowolipki 23.
Oddział 17.
Маємо багато листів з подяками.

Купуючи паперці до курення
„КАЛИНА"
з одинокої української кооперативної фабрики „Будучність" в Тернополі.
Причиняєтеся до розросту рідного промислу і даєте заробіток українському робітництву.

СТОМАТОЛЬОҐ (Дентиста)
Др. Мед. С. Фельзен
Спеціяліст хороб і хирурґії устної ями, зубів як також - ОРТОПЕДІЇ ЩОК. -
ПЕРЕМИШЛЬ,
ВУЛ. ФРАНЦІШКАНСЬКА Ч. 37.
(Площа на Брамі). :-: Nr .Тел. 125.

БАНДАЖІ
пропуклинові й черевні
для жінок, мужчин і дітей
від р. 1886 виробляє
Заклад спеціяльних бандажів
М. ФРАЙЛІХА,
Львів, Городецька 35.
Тел. 71-11.

Уживайте
ЕЛЕҐАНТ
бо се найліпша паста до обуви і своя
ЛЬВІВ, Кордецького 51.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ"

Богацтво і добробут може кождий осягнути
Треба тілько щастю двері отворити!
Купуйте льоси тілько в найщаслившій Колектурі 20-ї Державної Льотерії
Я. Вольман в Перемишлі
ул. Міцкевича 7 (коло почти). Телеф. Nr. 124.
ЩО ДРУГИЙ ЛЬОС МУСИТЬ ВИГРАТИ!
Тягнення 1 кляси вже 14 і 15 листопада 1929 р.
Ціна 1/4 льосу 10 зол., 1/2 льосу 20 зол., цілий льос 40 зол.
Замов ще нині, а щастя тебе не оминє. Головна виграна 750.000 зл.
відтак по 350.000 зол., 250.000 зл. 150.000 зл., 100.000 зл. 75.000 зл., 50.000 зл., 25.000 зл., 20.000 зл., 15.000 зл., 10.000 зл. і т. д.
В тім місци розтяти і переслати виразно виповнене.
Карта замовлень У. Г. До Колектури Якова Вольмана в Перемишлі, Міцкевича 7.
Отсим замовляю ____ льосів цілих по 40 зл., ____ льосів половинок по 20 зл., ____ льосів чверток по 10 зл. Належитість в квоті зл. ____ вплачу по одержанню льосів чеком П. К. О. присланим мені Вп. фірмою
Докладний адрес ____

ВУГОЛЬ
гор. шлеський прямо ваґоново з найліпших копалень висилає за готівку і на кредит
Спілка Українських Аґрономів
Кооп. з обм. порукою.
ЛЬВІВ, Собеского 28.
ОФЕРТИ І ЦІННИКИ РІЛЬНИЧИХ МАШИН ДАРОМ.

Тілько на короткий час загостив з Варшави.
В льокалю б. Стовар. Купців
В ПЕРЕМИШЛІ УЛ. ДВОРСЬКОГО ч. 9
ВЕЛИКИЙ НАУКОВИЙ МУЗЕЙ ВЕЛИКИЙ НАУКОВИЙ
АНАТОМІЧНО-ПАТОЛЬОҐІЧНИЙ ПАНОПТІКУМ і
венеричних недуг.
Містить тисячі прикладів і препаратів в 6 ВІДДІЛАХ, як також небувалу оказію. Перший раз в Польщі! Феномен XX віку!
„АМБРОЗІО" ЖИВИЙ ЧОЛОВІК-АТЛЯС! 2,000.000.000 голок на тілі!
Музей відкритий від год. 11. рано до год. 11. вечір.
Вступ 1 зол. Жовніри і молодь до 18 літ по 50 сот.

Лікар - дентист
Др. ІГНАТІЙ РОЗЕНБЕРҐ
управитель дентист. відділу Держ. жіноч. польської і української Семинарій в Перемишлі, ординує при ул. Францішканській ч. 22.
Штучні зуби по докладнім виліченню зубів і ясен.
Полегчі в сплатах.

КОЖНИЙ ОСВІЧЕНИЙ ЧОЛОВІК А ОСОБЛИВО МОЛОДІЖ ОБОХ ПОЛІВ ПОВИННА ЗНАТИ
„Правила доброго поведення"
(Bon ton).
Ця книжка написана проф. Л. Бачинським, обіймає 120 великих сторін і 60 ілюстрацій і коштує 3 зл. Набути можна у всіх книгарнях. Наша молодь, наші Соколи і Луговики і Пластуни повинні памятати, що лишень людоїди, дикуни і варвари не потрібують знати правил доброго поведення.

Протези штучних ніг і рук для калік по ампутації.
Бандажі для усунення пропуклини в пахвині, мошниці, черева і пупка.
Черевні опаски для ослаблених і обірваних жінок.
Ортопедичні ґорсети проти горблення. Ґумові панчохи проти жиляків на ногах.
М. Л. ПОЛЯЧЕК в Самборі 20.
Цінники даром. Цінники даром

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко.
З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.